

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งมีการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทยให้มีเอกภาพเชิงนโยบาย และมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง ดังนั้นการบริหารและการจัดการศึกษาในปัจจุบันอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานหลัก คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีหน้าที่กำหนดนโยบายและมาตรฐาน กำกับติดตาม ส่งเสริมสนับสนุน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บริหารโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำกับดูแลโดยคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา มาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 กระจายอำนาจหน้าที่และบทบาทการดำเนินงานให้แก่สถานศึกษาซึ่งเป็นนิติบุคคล โดยมีอำนาจอำนวยการสถานศึกษา ผู้บริหารและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้กำกับ สนับสนุน ให้มีส่วนร่วม รับผิดชอบในการบริหารจัดการ ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในฐานะผู้มีส่วนร่วม รับผิดชอบอย่างใกล้ชิดต่อการจัดการศึกษาอันเป็นพื้นฐานการศึกษาทุกระดับ

สถานการณ์ทางด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม รวมไปถึง การบริหารงานของภาครัฐ ก่อเกิดกระบวนการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้ทางด้าน โครงสร้างการบริหารจัดการภาครัฐ ยังขาดความยืดหยุ่น และข้าราชการยังไม่สามารถ

ปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ วัฒนธรรม ค่านิยม และวิธีการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง อาจส่งผลให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ทั้งในระดับโครงสร้าง ระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติการ ที่สำคัญภาครัฐยังขาดกฎเกณฑ์ในการบริหารจัดการบ้านเมืองเพื่อให้มีประสิทธิภาพและคล่องตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมภายนอก และด้านบุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจ และความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน รวมถึงไม่สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของระบบภาครัฐในปัจจุบัน จึงส่งผลให้การดำเนินงานในภาพรวมยังไม่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าสูงสุดตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งระบบการตัดสินใจและการบริหารจัดการของภาครัฐยังมีลักษณะที่ขาดความโปร่งใส บริสุทธิ์ และยุติธรรมอย่างแท้จริง ทำให้การบริหารจัดการไม่สามารถตอบสนองเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนได้ในขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสหรือช่องทางให้เกิดการทุจริตผิดจรรยาในการปฏิบัติราชการได้ และประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจ ไม่เข้าถึงข้อมูลข่าวสารสถานการณ์บ้านเมือง รวมถึงไม่รู้ระบบการปฏิบัติงานของราชการเพียงพอ ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงกระบวนการตัดสินใจแก้ไขปัญหาและตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของภาครัฐได้ จึงทำให้เกิดปัญหาการทุจริต มีการประทุพติมิชอบในภาครัฐอย่างกว้างขวาง ส่งผลให้ภาครัฐเกิดความสูญเสีย ทั้งในแง่ภาพลักษณ์ งบประมาณ รายได้นำส่งรัฐ และค่าใช้จ่ายเพื่อใช้ในการป้องกันและปราบปรามทุจริตภายในหน่วยงานภาครัฐเป็นอย่างมาก (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2552, หน้า 4)

จากประเด็นปัญหาที่ได้กล่าวมาข้างต้น หน่วยงานภาครัฐได้ดำเนินการสร้างหลักธรรมาภิบาลขึ้นมา มีการออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ต่อมาได้ตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 โดยจะมุ่งเน้นยึดให้ประชาชนเป็นศูนย์กลาง และมีวิธีการทำงานเพื่อมุ่งไปสู่องค์กรสมัยใหม่ ซึ่งกำหนดให้ส่วนภาครัฐปฏิบัติตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาลประกอบด้วยหลักการ 6 ด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า (วันเพ็ญ พานพิกุล, 2552, หน้า 144 – 149) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 76 รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่นให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะและการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวก รวดเร็วไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ มาตรา 164 (3) ให้ยึดถือและปฏิบัติตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560, หน้า 19 – 48)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลักในการทำหน้าที่ส่งเสริมหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้เกิดขึ้นในภาครัฐตระหนักถึงความจำเป็นที่ต้องผลักดันการปฏิบัติราชการของหน่วยงานภาครัฐ ให้มีระดับหลักธรรมาภิบาลเทียบเท่ามาตรฐานสากล ดังนั้นในปี พ.ศ. 2552 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการจึงได้ศึกษาและจัดทำเกณฑ์สำหรับใช้ประเมินเพื่อจัดระดับการกำกับดูแลองค์กรภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating) ขึ้น เพื่อนำไปใช้สำรวจและประเมินระดับหลักธรรมาภิบาลของส่วนราชการและจังหวัด ในการจัดทำเกณฑ์ดังกล่าวสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้ศึกษาและวิเคราะห์หลักธรรมาภิบาลของสถาบันต่าง ๆ ในระดับสากลร่วมกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องของประเทศไทย ซึ่งมี 10 องค์ประกอบหลักที่สำคัญสำหรับนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินการจัดระดับการกำกับดูแลองค์กรภาครัฐหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีซึ่งประกอบไปด้วย หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หลักการตอบสนอง (Responsiveness) หลักการรับผิดชอบ (Accountability) หลักความโปร่งใส (Transparency) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) หลักนิติธรรม (Rule of Law) หลักความเสมอภาค (Equity) และหลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Participation / Consensus Oriented) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2552, หน้า 22)

สำหรับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นองค์กรหลักที่สำคัญในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีการปฏิรูปการศึกษาให้ดีขึ้นกว่าเดิม มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษา กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้ง ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคคล และด้านบริหารทั่วไปให้โรงเรียนโดยตรง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551 ก หน้า 157)

ซึ่งตรงกับแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 พันธกิจที่ 3 พัฒนาระบบบริหารจัดการการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ยุทธศาสตร์ที่ 6 ยุทธศาสตร์พัฒนาระบบบริหารจัดการ และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ที่มุ่งหวังให้มีการใช้ทรัพยากรทั้งด้านงบประมาณและบุคลากรได้อย่างคุ้มค่า ไม่เกิดการสูญเปล่า และมีความคล่องตัว ซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านประสิทธิภาพ ตามกลยุทธ์ ข้อที่ 1 ปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการการศึกษาให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลโดยเน้นด้านคุณธรรม ความโปร่งใส ทั้งในระดับส่วนกลางและในส่วนพื้นที่ระดับภาค / จังหวัด (แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12, 2559, หน้า ค)

การปฏิรูประบบการเรียนการสอนที่มุ่งให้เกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งหัวใจหลักของการปฏิรูปการศึกษา จึงอยู่ที่การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การปฏิรูปการศึกษามีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เพื่อเป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแนวทางการศึกษาไปสู่สิ่งที่ดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่องให้คนไทยมีคุณภาพ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นทั้งคนดี คนเก่ง และมีความสุข การพัฒนาคนต้องอาศัยการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ได้รับการสนับสนุนส่งเสริมด้วยระบบการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ อาศัยความรู้ ความร่วมมือ และการทำความเข้าใจกับคนอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะจากผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชนและผู้นำองค์กรส่วนท้องถิ่น สำหรับแนวทางในการจัดการศึกษาในปัจจุบัน และการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การเมืองหรือสังคมจะต้องดำเนินไปได้ก็ต้องพัฒนาทางด้านการศึกษาคู่กันไป ทั้งนี้เพราะการศึกษาเป็นปัจจัยในการพัฒนาต่าง ๆ ทุกด้าน จึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะพัฒนาการศึกษา จะนำไปสู่การเป็นพลเมืองที่มีสมรรถภาพ จะเข้าใจในวิทยาการ นวัตกรรมใหม่ ๆ รู้จักการปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัยปัจจุบัน ส่งผลต่อการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม ซึ่งทำให้ประเทศเกิดการพัฒนาในทางที่ดี ดังเช่นกับการศึกษาในทุกๆระดับนั้นจะเกิดผลดีถึงความมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลขึ้นอยู่กับการจัดระบบการบริหารการศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินงานไปสู่ความมุ่งหมายนั่นเอง (จิระพันธุ์ พูลพัฒน์, 2553, หน้า 1)

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีความมุ่งมั่นที่จะเป็นองค์กรที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความพร้อมและสามารถเป็นผู้นำในการปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้มีความเข้มแข็ง เป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาภาคบังคับ โดยยึดหลัก

ธรรมาภิบาล และเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ตรงตามกลยุทธ์ที่ 5 พัฒนา
 ประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา หลักธรรมาภิบาลเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาค
 ส่วนและความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างสนับสนุนการจัด
 การศึกษาให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการ
 เรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ควบคู่ไปกับการส่งเสริม
 คุณธรรม จริยธรรม สุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ตีรวมทั้งการบริหารจัดการศึกษา
 ของบุคลากรทุกกลุ่ม โดยมีปัจจัยสนับสนุนส่งเสริมการบริหารงานในด้านวิชาการ
 ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และการบริหารทั่วไป

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา การบริหารงานตามหลัก
 ธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาชุมพรว่ามีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อ
 ประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียนที่ต่างกันอย่างไร ครูผู้สอนให้ความสำคัญมากน้อย
 เพียงใด เพื่อใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และเป็นประโยชน์
 เป็นแนวทางในการยกระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร ให้มีประสิทธิภาพและตอบสนอง
 ต่อการปฏิรูปการศึกษาในปัจจุบันและอนาคตได้อย่างแท้จริง

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามการวิจัย ไว้ดังนี้

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน
 และครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
2. ประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาชุมพร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน
 อยู่ในระดับใด
3. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน

และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์
ในการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

4. ประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชุมพร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน
จำแนกตามสถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
มีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

5. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและประสิทธิผลการบริหารงาน
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร มีความสัมพันธ์
กันหรือไม่อย่างไร

6. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลได้บ้างที่ส่งผลต่อประสิทธิผล
การบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร

7. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้เกิด
ประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชุมพร เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
โรงเรียน และครูผู้สอน
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน
และครูผู้สอน
3. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
โรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์
ในการปฏิบัติงาน

4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล และประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน

6. เพื่อหาอำนาจพยากรณ์ของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน

7. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก

3. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน

4. ประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน

5. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันในทางบวก

6. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล อย่างน้อย 1 ตัว มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยในครั้งนี้มีความสำคัญต่อผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ผลการวิจัยจะเป็นสารสนเทศสำหรับผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร นำไปประกอบกระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีระบบ
2. ผลการวิจัยจะเป็นสารสนเทศสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อประกอบการพิจารณาให้มีการสนับสนุนส่งเสริมการบริหารโรงเรียนต่อไป
3. ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการนำการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตอื่น ๆ
4. เป็นข้อเสนอแนะให้โรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร นำผลวิจัยที่ได้ไปพิจารณาประกอบการวางแผนปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารต่อไป
5. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้ใช้เป็นแนวทาง การวางแผนจัดการศึกษา การให้ความช่วยเหลือแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน เป็นข้อเสนอแนะให้โรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สามารถที่จะบูรณาการเข้ากับคู่มือการจรรยาบรรณการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2552, หน้า 8 - 9) ซึ่งมี 10 องค์ประกอบ คือ

- 1.1.1 หลักประสิทธิผล
- 1.1.2 หลักประสิทธิภาพ
- 1.1.3 หลักการตอบสนอง
- 1.1.4 หลักการรับผิดชอบ
- 1.1.5 หลักความโปร่งใส
- 1.1.6 หลักการมีส่วนร่วม
- 1.1.7 หลักการกระจายอำนาจ
- 1.1.8 หลักนิติธรรม
- 1.1.9 หลักความเสมอภาค
- 1.1.10 หลักมุ่งเน้นฉันทามติ

1.2 ประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้านในโรงเรียน (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 14) ซึ่งมี 4 ด้าน คือ

- 1.2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ
- 1.2.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ
- 1.2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล
- 1.2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง จังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2561 จากโรงเรียนใน 7 อำเภอ จำนวน 2,263 คน แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 242 คน และครูผู้สอน จำนวน 2,021 คน จาก 242 โรงเรียน (ข้อมูล 10 มิถุนายน 2561, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง จังหวัดบุรีรัมย์)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง จังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2561 จากโรงเรียน 111 โรงเรียน ใน 7 อำเภอ จำนวน 301 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 43) แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 111 คน และครูผู้สอน จำนวน 190 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) มาเทียบเป็นสัดส่วน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

3.1 ตัวแปรต้น

3.1.1 สถานภาพ จำแนกเป็น

3.1.1.1 ผู้บริหาร

3.1.1.2 ครูผู้สอน

3.1.2 ขนาดของโรงเรียน จำแนกเป็น

3.1.2.1 ขนาดเล็ก

3.1.2.2 ขนาดกลาง

3.1.2.3 ขนาดใหญ่

3.1.3 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน จำแนกเป็น

3.1.3.1 น้อยกว่า 10 ปี

3.1.3.2 10 – 20 ปี

3.1.3.3 มากกว่า 20 ปี

3.2 ตัวแปรตาม

3.2.1 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สามารถจะบูรณาการเข้ากับคู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2552, หน้า 8 - 9) ซึ่งมี 10 หลัก คือ

3.2.1.1 หลักประสิทธิผล

3.2.1.2 หลักประสิทธิภาพ

3.2.1.3 หลักการตอบสนอง

3.2.1.4 หลักการรับฟังความคิดเห็น

3.2.1.5 หลักความโปร่งใส

3.2.1.6 หลักการมีส่วนร่วม

3.2.1.7 หลักการกระจายอำนาจ

3.2.1.8 หลักนิติธรรม

3.2.1.9 หลักความเสมอภาค

3.2.1.10 หลักมุ่งเน้นฉันทามติ

3.2.2 ประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารการจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้านในโรงเรียน (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 14) ซึ่งมี 4 ด้าน คือ

3.2.2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ

3.2.2.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ

3.2.2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล

3.2.2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

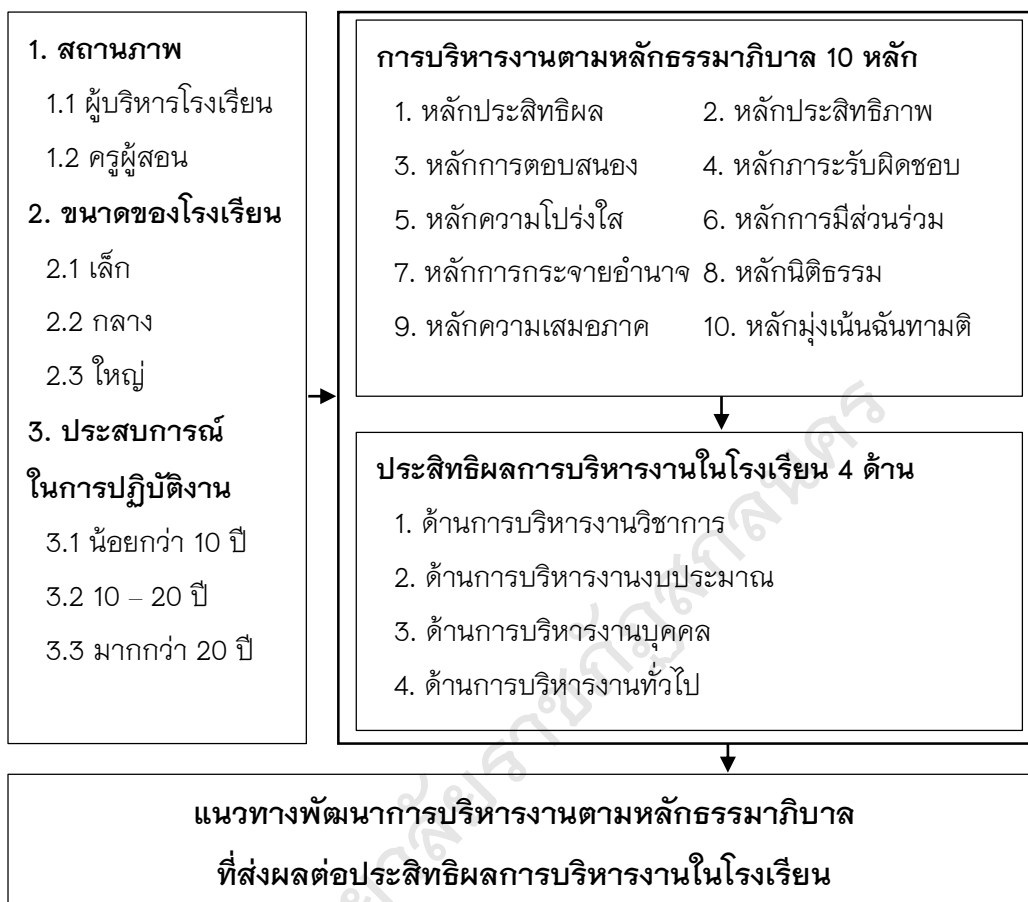
การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของโรงเรียน สามารถที่จะบูรณาการเข้ากับคู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลัก ธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating) (สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2552, หน้า 8 – 9) และการบริหารการจัดการศึกษา ทั้ง 4 ด้านในโรงเรียน (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 14)

ดังภาพประกอบ 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะ ไว้ดังนี้

1. หลักธรรมาภิบาล หมายถึง ระบบกลไกของรัฐที่มีความแข็งแกร่งในการบริหารจัดการให้เป็นไปตามกฎ ข้อบังคับ ระเบียบตามที่กำหนดไว้ มีความถูกต้องเป็นธรรมอันเป็นแนวทางที่ทำให้สังคมอยู่ร่วมกันได้ ซึ่งมี 10 องค์ประกอบ ดังนี้

1.1 หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ผลการปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณ

มาดำเนินการ รวมถึงสามารถเทียบเคียงกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มีภารกิจ คล้ายคลึงกัน และมีการกำกับ ติดตาม ปรับปรุงและแก้ไข การจัดทำแผนการพัฒนา การศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี และจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์ โดยการปฏิบัติราชการจะต้องมีทิศทางยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ที่ชัดเจน มีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน

1.2 หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การบริหารราชการตาม แนวทางการกำกับดูแลที่ดี ที่มีการออกแบบกระบวนการปฏิบัติงาน โดยการใช้เทคนิคและ เครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสมให้องค์การสามารถใช้ทรัพยากรทางการศึกษา ทั้งด้านต้นทุนแรงงาน เช่น การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน พัฒนาระบบสารสนเทศ และ ระยะเวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติราชการ ตามภารกิจ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

1.3 หลักการตอบสนอง (Responsiveness) หมายถึง การให้บริการ ที่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด และสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ การสื่อสารให้เกิดความเข้าใจ รวมถึงตอบสนองตามความคาดหวัง / ความต้องการของ ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลายและมีความแตกต่าง เพื่อนำมา พัฒนาการบริหารโรงเรียน

1.4 หลักการรับผิดชอบ (Accountability) หมายถึง การแสดงความ รับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ เช่น การบริหารงาน ที่ชัดเจนกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ มีระบบการประกันคุณภาพ การเสริมแรง และมาตรการบทลงโทษ โดยความรับผิดชอบนั้นควรอยู่ในระดับที่สนองต่อความคาดหวัง ของสาธารณะ รวมทั้งการแสดงถึงความสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ

1.5 หลักความโปร่งใส (Transparency) หมายถึง กระบวนการเปิดเผย อย่างตรงไปตรงมา ชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัยและสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอันไม่ต้องห้าม ตามกฎหมายได้อย่างเสรี เช่น ข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน จัดวางระบบตรวจสอบ ภายใน การนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบกิจกรรมต่าง ๆ และการใช้จ่ายงบประมาณ โดย ประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ และสามารถตรวจสอบได้

1.6 หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง กระบวนการที่ข้าราชการ ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมีโอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา / ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแนวทาง ร่วมการแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และร่วมกระบวนการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา

1.7 หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) หมายถึง การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ ทรัพยากร และภารกิจจากส่วนราชการส่วนกลางให้แก่หน่วยการปกครองอื่น (ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น) และภาคประชาชนดำเนินการแทน โดยมีอิสระตามสมควร รวมถึงการมอบอำนาจและความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่บุคลากร เช่น การกระจายอำนาจการบริหาร การกำหนดแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน และแผนปฏิบัติการประจำปี การกำหนดข้อตกลงการปฏิบัติราชการร่วมกัน และการสรรหาบุคลากรตรงตามความขาดแคลน โดยมุ่งเน้นการสร้าง ความพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การปรับปรุงกระบวนการ และเพิ่มผลผลิตภาพเพื่อผลการดำเนินงานที่ดีของส่วนราชการ

1.8 หลักนิติธรรม (Rule of Law) หมายถึง การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับในการบริหารราชการด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

1.9 หลักความเสมอภาค (Equity) หมายถึง การได้รับการปฏิบัติและได้รับบริการอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่มี การแบ่งแยกด้าน ชาย / หญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคลลู่ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา การฝึกอบรมและอื่น ๆ

1.10 หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented) หมายถึง การหาข้อตกลงทั่วไปภายในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นข้อตกลงที่เกิดจากการใช้กระบวนการเพื่อหาข้อคิดเห็นจากกลุ่มบุคคลที่ได้รับประโยชน์และเสียประโยชน์ โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงซึ่งต้องไม่มีข้อคัดค้านที่ยุติไม่ได้ในประเด็นที่สำคัญ โดยฉันทามติไม่จำเป็นต้องหมายความว่า เป็นความเห็นพ้องโดยเอกฉันท์

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน หมายถึง สภาพความสำเร็จที่ปรากฏจริงในโรงเรียน ซึ่งเป็นผลมาจากการบริหารงานของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนทำงานร่วมกัน จนสามารถทำให้นักเรียนมีความใฝ่รู้ รักการอ่าน รู้จักการแสวงหาความรู้

ด้วยตนเอง รวมทั้งด้านการบริหารและการเรียนการสอน จนบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่โรงเรียนกำหนดไว้ ตลอดจนการอำนวยความสะดวกตามโครงการขอข่างาน 4 ด้านเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

2.1 การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา หรือโรงเรียนเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพที่สุด ประกอบไปด้วย การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2.2 การบริหารงานงบประมาณ หมายถึง แผนเบ็ดเสร็จ ซึ่งแสดงออกในรูปแบบตัวเงินแสดงโครงการดำเนินงานทั้งหมดในระยะหนึ่ง รวมถึงการกะประมาณการบริหารกิจกรรม โครงการและค่าใช้จ่าย ตลอดจนทรัพยากรที่จำเป็นในการสนับสนุน การดำเนินงานให้บรรลุตามแผน ประกอบด้วย การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษาการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา การวางแผนพัสดุ

การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ การจัดหาพัสดุ การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ การจัดหาผลประโยชน์ จากทรัพย์สิน การเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน การนำเงินส่งคลัง การจัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน และการจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

2.3 การบริหารงานบุคคล หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับบุคคลใน การทำงานในหน่วยงานหรือ องค์การเพื่อให้บุคคลมาปฏิบัติงานตามที่ต้องการ และให้ บุคคลได้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การวางแผนอัตรากำลัง การจัดสรร อัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน การลาทุกประเภท การประเมินผลการ ปฏิบัติงาน การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออก จากราชการไว้ก่อน การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ การอุทธรณ์และ การร้องทุกข์ การออกจากราชการ การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ การจัดทำ บัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ การ ส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การส่งเสริมและ ยกย่องเชิดชูเกียรติ การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต และการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทาง การศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงาน บุคคลให้เป็นไปตามกฎหมาย ว่าด้วยการนั้น

2.4 การบริหารงานทั่วไป หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงาน ชุกรการและงานสารบรรณ การบริหารงานงบประมาณ การเงิน การบัญชี งานพัสดุ และระบบควบคุมภายใน ที่ดำเนินการถูกต้องตามระเบียบและแล้วเสร็จภายในระยะเวลา ที่กำหนด ประกอบด้วย การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานงาน และพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การวางแผนการบริหารงานการศึกษา งานวิจัยเพื่อพัฒนา นโยบายและแผน การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร การพัฒนามาตรฐาน

การปฏิบัติงาน งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การดำเนินงานธุรการ การดูแลอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม การจัดทำสำมะโนผู้เรียน การรับนักเรียน การเสนอความเห็นเกี่ยวกับ เรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การทัศนศึกษา งานกิจการนักเรียน การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา การส่งเสริม สนับสนุนและประสาน การจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและ สถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น การรายงานผลการปฏิบัติงาน การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน และแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยน พฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

3. สถานภาพ หมายถึง ตำแหน่งของบุคคลในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกดาหาร แบ่งออกเป็น 2 ตำแหน่ง ได้แก่

3.1 ผู้บริหาร หมายถึง บุคคลที่เป็นข้าราชการครูที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกดาหาร

3.2 ครูผู้สอน หมายถึง บุคคลที่เป็นข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นครู ประจำชั้น หรือครูที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนประจำวิชาในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกดาหาร

4. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง ลักษณะของโรงเรียน โดยจำแนกตามจำนวน นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกดาหาร มีจำนวนทั้งสิ้น 242 โรงเรียน เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา จนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบ่งออกเป็น 3 ขนาด ดังนี้

4.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 1 – 120 คน

4.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน

121 – 300 คน

4.3 โรงเรียนใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 301 คนขึ้นไป

5. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ ของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนตามคำสั่งผู้มีอำนาจบรรจุแต่งตั้ง ตั้งแต่การเข้า สู่ตำแหน่งจนถึงปัจจุบัน ซึ่งกำหนด 3 กลุ่ม ได้แก่

5.1 น้อยกว่า 10 ปี

5.2 ระหว่าง 10 - 20 ปี

5.3 มากกว่า 20 ปี

6. แนวทางพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน หมายถึง การกำหนดวิธีการในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาจากการนำผลวิจัยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครโดยรวม มาจัดทำแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน และให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเสนอเป็นแนวทางที่เหมาะสมต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี